

GÜMRÜK ANTREPOLARI AÇILMASI VE İŞLETİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Bu Yönetmelikte, gümrük idareleri tarafından antrepo işletilmediği veya bu işletmelerin yeterli olmadığı hallerde, gümrük antrepoları açılması ve işletilmesi izninin verilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. TAM METİN

23981 sayılı 2 Mart 2000 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2000/186 sayılı 7 Şubat 2000 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı Ekidir.

GÜMRÜK ANTREPOLARI AÇILMASI VE İŞLETİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, gümrük idareleri tarafından antrepo işletilmediği veya bu işletmelerin yeterli olmadığı hallerde, gümrük antrepoları açılması ve işletilmesi izninin verilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

Madde 2- Bu Yönetmelik, 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 95 inci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3- Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,
- b) Müsteşarlık: Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığını,
- c) Gümrük Antreposu: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 93 üncü maddesinde tanımlanan yeri/yerleri,
- d) Kamu kuruluşu: resmi daireler ve sermayesinin tamamı Devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve yine sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait müesseseleri ve bunlara bağlı müesseseleri,

ifade eder.

İzin mercii

Madde 4- Gümrük idareleri tarafından antrepo işletilmediği veya bu işletmelerin yeterli olmadığı hallerde, gümrük antreposu açılması ve işletilmesi izni vermeye Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Antrepo açma izni verilebilecek olanlar

Madde 5- Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca;

- a) Kamu kuruluşlarına,
- b) Belediyelere,
- c) Gerçek ve tüzel kişilere,

Müsteşarlıkça antrepo açma ve işletme izni verilebilir.

İzin, yalnızca Türkiye’de yerleşik kişilere verilir.

Genel antrepo açma izni yalnızca birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri dışında 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan;

- a) Asgari beş yıldır faaliyette bulunan,
- b) Ödenmiş sermayeleri ve ihtiyatları toplamı en az 10 milyar Türk Lirası olan,
- c) Son beş yılda ödediği Kurumlar Vergisi basit ortalamasının bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği yıl itibarıyla en az 5 milyar Türk Lirası olan,

limited ve anonim şirketlere verilebilir.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yıllarda yapılan başvurularda son beş yılda ödenen Kurumlar Vergisinin basit ortalaması olarak aranacak tutar, başvurudan önceki yılda uygulanan Maliye Bakanlığı’nca yine o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme katsayısının beşte biri oranında artırılması suretiyle bulunur.

Başvuru için aranan şartlar

Madde 6- Antrepo açma izni almak üzere başvuracak gerçek ve tüzel kişilerin;

a) Yönetim Kurulu üyeleri ile şirket sermayesinin %10’undan fazlasına sahip olanların affa uğramış olsalar dahi, hırsızlık, emniyeti suiistimal, dolandırıcılık, yalan yere şahitlik, yalan yere yemin, suç tasnii, iftira, irtikap, rüşvet ve ihtilas cürümlerinden biri dolayısıyla hapis cezası veya 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna muhalefetten mahkum olmamaları,

b) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun 359 uncu maddesinde belirtilen (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanun’un 344 üncü maddesinin 1-6 numaralı bentlerinde belirtilen) fiilleri işlememiş olmaları,

c) İkmalen, re’sen ve idarece tarh olunan vergiler nedeniyle idari yargı mercilerinde açılan davalara ilişkin kesinleşmemiş olanlar hariç olmak üzere Devlete vergi borcu bulunmaması,

şarttır.

Başvuru için aranacak belgeler

Madde 7- Antrepo açmak ve işletmek isteyen ve 6 ncı maddede belirtilen şartları haiz gerçek ve tüzel kişilerin aşağıda geçen belgelerle birlikte en yakın gümrük idarelerine müracaat etmeleri gerekir.

a) Antrepo binasının ve eklentilerinin yerini, cinsini, alanını ve hacmini, tank ve büroların iç ve dış tertiplerini gösteren plan veya krokileri ile antrepo bina ve eklentilerinin iç ve dış fotoğrafları,

b) Antrepo olarak açılıp işletilecek yerin başvuru sahibine ait olmaması durumunda tasarruf ve intifa senetlerinin veya kira sözleşmelerinin aslı veya Noterden onaylı örnekleri,

c) Antrepo olarak açılması talep edilen yerin yapım ve işletme izni bulunduğu ve yangına karşı gerekli önlemlerin alındığı hususlarında ilgili Belediyeden alınacak belge.

Kamu kuruluşu veya belediyeler ayrıca bu durumlarını tevsik edici bir belge ibraz ederler. Diğer gerçek ve tüzel kişiler ise, 5 ve 6 ncı maddelerde belirtilen şartların varlığını kanıtlayan bilgi ve belgeler ile örneği Müsteşarlıkça belirlenecek olan Noterden onaylı bir taahhünameyi ayrıca ibraz etmek zorundadır.

Müsteşarlıkça gerekli görülen hallerde ilave bilgi ve belge istenilebilir.

Başvurunun incelenmesi

Madde 8- Yukarıdaki maddeler çerçevesinde yapılan başvuru üzerine gümrük idaresince gerekli incelemeler yapılarak antrepo açılmasına ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığı hususundaki görüşleri de belirtilmek suretiyle, sonuç ilgili Gümrükler Başmüdürlüğüne bildirilir. Başmüdürlük, mütalaası ile birlikte talebi Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) aktarır.

Müsteşarlıkça, ekonomik gereklilik ve dış ticaret politikaları da göz önünde bulundurularak başvurular değerlendirilir. Değerlendirme neticesinde yerinde incelemeler de yaptırılmak suretiyle, antrepo bina ve eklentileri ile tesisatının Gümrük Yönetmeliği'nde belirtilen vasıf ve şartları haiz olduğu görüldüğü takdirde antrepo açma izni verilir.

Gümrük antreposunun işletilmesine ilişkin şartlar verilen izinde gösterilir.

Gümrüğe karşı sorumluluk

Madde 9- Antrepo açan gerçek ve tüzel kişiler, antrepolarına alınan eşyanın girerken gümrük idaresince tespit edilen miktarı üzerinden ve eğer bu tespit yapılmamışsa, konşimento, fatura veya menşe şahadetnamesi gibi kanuni belgelerinde yazılı miktarları üzerinden 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümleri saklı kalmak üzere gümrük idaresine karşı mali bakımdan sorumludur.

Antreponun devri

Madde 10- Müsteşarlığın izni ile antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri aynı şartları haiz başka bir kişiye devredilebilir.

Sahiplerinin isteği üzerine antreponun kapatılması

Madde 11- Açtıkları genel ve özel antrepoları tamamen veya kısmen kapatmak isteyenler, bu isteklerini ve gerekçelerini yazılı olarak ilgili gümrük idaresine bildirir.

Gümrük idaresince ilgili Gümrükler Başmüdürlüğüne aktarılan bu istekler Müsteşarlıkça sonuçlandırılır.

Tamamıyla kapatılacak antrepolara yeniden eşya konmasına izin verilmez ve varsa buradaki eşya, her türlü masrafı antrepo sahiplerine ait olmak üzere gümrük idaresince gösterilen diğer antrepolara nakil veya yabancı memleketlere ihraç ya da gümrük vergileri ödenerek ithal olunur.

Bu işler yapılıncaya kadar antrepo sahiplerinin taahhüt ve sorumluluğu devam eder.

İzin geri alınması

Madde 12- Gümrük İdaresi, taahhütlerine uymayan ve Gümrük Yönetmeliği ile bu Yönetmelikte belirtilen yükümlölükleri yerine getirmeyen antrepo sahiplerine duyuru yaparak tayin edeceği uygun bir süre içinde bu ödevlerini yerine getirmelerini, aksi halde verilen süre sonunda iznin geri alınacağını bildirir.

Antrepo sahipleri bu yükümlölüklerini belirlenen sürede yerine getirmedikleri takdirde, konu Gümrükler Başmüdürlüğü kanalıyla Müsteşarlığa intikal ettirilir ve Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) tarafından verilmiş izin geri alınır.

Antrepo açma izni verilmesinden sonraki sürede de 5 ve 6 ncı maddelerde belirtilen şartları kaybeden işletmelerin antrepo açma izinleri geri alınır.

Müsteşarlık tarafından verilmiş iznin geri alındığı hallerde de antrepolardaki eşya için 11 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Antrepolarda, Gümrük müfettiş ve muavinleri, Gümrükler Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve Stajyerleri ile gümrük amirleri veya yetkili kılınacak gümrük memurları tarafından yapılacak denetleme neticesinde suiistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti halinde antrepo işletme müsaadesi, Müsteşarlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) süre verilmeksizin iptal edilebilir.

Yönetmeliğin 11 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sahiplerinin isteği ile kapatılma hali hariç, antrepo açma izni iptal edilen gerçek ve tüzel kişilere, iznin iptal edildiği tarihten itibaren 5 yıl süre ile yeniden antrepo açma izni verilmez.

Yetki

Madde 13- Ekonomik gereklilikler ve dış ticaret politikaları dikkate alınarak bu Yönetmelikte yer alan hususlarda düzenleme yapmaya, bu Yönetmelikte öngörölmeven sorunların ortaya çıkması halinde bunları inceleyerek sonuçlandırmaya Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Yetki devri

Madde 14- Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) sınırlarını açık olarak belirtmek kaydıyla, bu Yönetmelik çerçevesinde antrepo açma ve işletme izni verme yetkisini Gümrükler Başmüdürlüklerine devredebilir.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar antrepo açma ve işletme izni almış olanlar ve antrepo işletenler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının a ve c bentleri hariç olmak üzere 1 yıl içerisinde antrepo işletmelerini bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmek üzere Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) müracaat eder.

Bu süre içerisinde başvurmayan veya şartları yerine getirmeyen antrepo işletmeleri Müsteşarlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) kapatılır. Ancak, mücbir sebepler ve beklenmeyen hallerin varlığı halinde yukarıda belirtilen süre Müsteşarlıkça (Gümrükler Genel Müdürlüğü) uzatılabilir.

Yürürlük

Madde 15- Bu Yönetmelik 5/2/2000 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16- Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı:/....

Ekli Gümrük Antrepoları Açılması ve İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin yürürlüğe konulması 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 95 inci maddesi birinci fıkrası gereğince Bakanlar Kurulunca/.... tarihinde kararlaştırılmıştır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

ANKARA

Sayı : B.02.1.GÜM.0.00.

Konu :

BAŞBAKANLIĞA

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 95 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükümlerin gümrüklerde uygulanabilmesi için bu fıkra da yer alan "Gümrük idareleri tarafından antrepo işletilmediği veya bu işletmelerin yeterli olmadığı hallerde, gümrük antrepoları açılması ve işletilmesi Gümrük Müsteşarlığının izni ile mümkündür. İznin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir" şeklindeki hüküm gereğince, "Gümrük Antrepoları Açılması ve İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" hakkında hazırlanan Yönetmelik Taslağı Gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Mez kur Taslağın Yönetmelik haline dönüştürülmesi hususunda gereğini arz ederim.

KEÇECİLER

Mehmet

Devlet Bakanı

EKLER:

EK-1 Gerekçe

EK-2 Yönetmelik Taslağı

GEREKÇE

Bilindiği üzere, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında bir ortaklık kuran Ankara Anlaşması 12 Eylül 1963 tarihinde imzalanmış, 4/2/1964 tarih ve 397 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunmuş ve 22/10/1964 tarih ve 6/3820 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 1 Aralık 1964 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu anlaşmanın 2 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarında; anlaşmanın amaçlarına ulaşmak için 3, 4 ve 5 inci maddeler uyarınca zaman içerisinde bir Gümrük Birliği kurulacağı ve ortaklığın, hazırlık dönemi, geçiş dönemi ve son dönem adı verilen safhadan sonra sağlanacağı belirtilmektedir.

Anlaşmanın 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrası; Tarafların geçiş dönemi içerisinde karşılıklı ve dengeli yükümlülüklerle dayalı olarak, aşamalı bir şekilde gümrük birliği kuracakları ve ortaklığın iyi işlemesi, bunun gerektirdiği ortak tedbirlerin geliştirilmesi için ekonomi politikalarını uyumlaştıracaklarını hükme bağlamıştır.

Yukarıda sözü edilen geçiş döneminin gerçekleşme şartları, usulleri, sıra ve süreleri ile ilgili hükümlerini tespit etmek üzere 23 Kasım 1970 tarihinde Brüksel'de imzalanmış bulunan Katma Protokol ise, 22/7/1971 tarihli 1448 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunmuş ve 21/12/1972 tarihli ve 7/5476 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 1 Ocak 1973 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Protokolün 10 ve 11 inci maddeleri ile, geçiş döneminin, Protokolün yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 22 yıl sürmesi öngörülmüştür. Buna göre, Toplulukta serbest dolaşım halinde olan ve Protokol kapsamında bulunan ürünlerin Türkiye'ye ithalinde alınan gümrük vergilerinin belli bir süre içinde sıfırlanması, bazı ürünlerin 12 yıl, bazı ürünlerin ise 22 yıl içinde gümrük vergilerinin sıfırlanması hedeflenmiştir. Topluluk ise, Türk sanayi ürünlerinin ithalatından geçiş döneminin başladığı tarihten itibaren gümrük vergisi almamaktadır. Bahse konu geçiş dönemi 1995 yılının sonunda tamamlanmış ve 1/1/1996 tarihinden itibaren Türkiye ile Avrupa Birliği arasında gümrük birliği tesis edilmiştir.

Katma Protokolün 6 ncı maddesi; geçiş dönemi içerisinde tarafların gümrük konusundaki kanun, yönetmelik ve idari tasarruflarını, birbirine yakınlaştıracaklarını hükme bağlamıştır.

Son olarak, Avrupa Birliği - Türkiye Ortaklık Konseyi tarafından 06.03.1995 tarihinde kabul edilen, taraflar arasında sağlanacak gümrük birliğinin esaslarını içeren Kararın 26 ncı maddesinde aşığıdaki husus hükme bağlanmıştır:

"Bu Kararın yürürlüğe giriş tarihinde, Türkiye, Topluluk Gümrük Kodunu oluşturan (EEC) 2913/92 sayılı ve 12 Ekim 1992 tarihli Konsey Yönetmeliği ile onun uygulama hükümlerini belirleyen (EEC) 2454/93 sayılı ve 2 Temmuz 1993 tarihli Komisyon Yönetmelięini temel alan aşığıdaki konulara ait hükümleri benimseyecektir:

- a) Eşyanın menşei,
- b) Eşyanın gümrük kıymeti,
- c) Gümrük Birliği Bölgesine gelen eşyanın gümrüğe sunulması,
- d) Gümrük beyanı,
- e) Serbest dolaşıma giriş,
- f) Askıya alma düzenlemeleri ve ekonomik etkili gümrük işlemleri,
- g) Eşyanın dolaşımı,
- h) Gümrük yükümlülüęü,
- i) Başvuru hakkı."

Bu bakımdan, kısaca Ortak Gümrük Kanunu diye adlandırılabilcek olan Konsey Yönetmelięinin ana müesseselerinin milli mevzuatımıza yansıtılması gerekli görülmüştür. Diğer taraftan, Ortak Gümrük Kanununda bulunan bazı hususlar ekonomik faaliyetlerin olumlu yönde gelişimini sağlayan ve bürokratik işlemleri azaltan düzenlemeler olarak değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede, 27/10/1999 tarihinde kabul edilen 4458 sayılı Gümrük Kanunu 4/11/1999 tarih ve 23866 sayılı Resmi Gazete’de 5/2/2000 tarihinde yürürlüğe girmek üzere yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanunun 95 inci maddesinde yer alan “Gümrük idareleri tarafından antrepo işletilmediği veya bu işletmelerin yeterli olmadığı hallerde, gümrük antrepoları açılması ve işletilmesi Gümrük Müsteşarlığının izni ile mümkündür. İznin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir” hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca Yönetmelik çıkarılması lüzumu hasıl olmuştur.